

Пурнаҗа, сёршыва юрат, таван халәх мәнше чәрә, савна юрат!

ТУСПАХ

НУРЛАТ РАЙОНҖН ОБЩЕСТВАПА ПОЛИТИКА ХАСАЧӘ
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА НУРЛАТСКОГО РАЙОНА

Хасат 1931 сұлхи июль
9-мәшәнче тухма пуслан.

N 85
(4654)

1998 сұлхи июль (утә)
уйәхән 29-мәшә, юнкун

Паләртнә
хакпа.

Районта пурте газпа усә курәс

Иртнә юнкун районта Тутарстан Республика газификация фончән әс тавакан директорә, газ кәртекен подряд органишиәсен генеральнай директорәсем, район ертүсисем хутшәннипе иртнә семинар-канашпу сәкән пек пәтәмләтү турә.

Хулапа район администрацияән пусләхә Ф.С.Сибатутуллин унән тәп задачне питә тәплә әнлантарса пачә.

- Пирән района сетьри газпа сыхантаракан подряд организациәсен представителәсемпе пәрле пустаранса пурнаҗланә әсән каләпәшине тишкерсе тухмалла, усә курмалли майсене тепәр хут тәрәслемелле, кәскен каласан, усә, әслә каласу ирттермелле.

Паләртни пурнаҗланчә: әслә каласу пулчә, партнерсем кәтнә кишәшүсене турәс. Сәк тәлләсене пурнаҗласи, паллах әнтә, темисе тәп факторган килет. Килнә ханасен делегацияй әшә, камалла йышәннипе саванса кайна айван сынсем мар, пуян опыт пухна, лару-тәрәва, сәкән пек кирлә әс сине хуәсем мәнле пәхнинне тәрәс хак

пама пултаракан әслә специалистсем. Кусем - Тутарстан Республика газификация фончән әс тавакан директорә З.М.Минахметов, "Востокмонтажгаз" АООТ генеральнай директорә В.В.Бартенев, "Газпромстрой" ООО генеральнай директорә Р.С.Ахмеров, "ЭСКА" фирмән (Самар хули) генеральнай директорә П.И.Ситников тата ыттисем. Пирән ялсен суррине ытла "сенкер топливалпа" тивәстерсе, вәсем хайсене савранәсуләхне кәтартнипе пәрлех пирән район ертүсисем мәнле шанчәклә партнерсем пулинне тәрәслеме әлкәрнә. Тата тепәр кирлә фактор: чылай ыттусене татса парассинче район администрацияән пусләхән ыра хутшәнәвәсем, әна шанни, хи-

сеплени пысәк ыраң йышәнатә. Тәлпулава әнәслә иртме сәкә та пулашрә пулчә, вәл икә еншән те усәллә пулчә. Юлашки икә сұл районта газификация әсәсем питә әнләланчәс. 1996 сұлта 22 процент газ кәртнә пулсан, 1997 сұлта - 37 процент, кәсал вара района сеть газәпе сыхантарассине вәсләс задача тәратна. Әна пурнаҗлас тесе халхи вәхәтра мән әсләсә, мәнле йывәрләхсем пур? Семинар - канашлава хутшәннисене сәкна пурне те курма май пулчә. Программән маршрутне газификация чи сивәч участокәсене кәртнәччә. Ялавәр яләнчен пуларәс. Кунта ханасем поселоксем хушшинчи полиэтилен пәрәхәсенчен хывакан Заречнай-Ялавәр газопровод

хы внипе паллашрәс. Вәсем кунта вәй хуракан "Газпромстрой" акционер обществовин Нурлатри строительства па монтаж участка яшәсен әсәне лайәх хак пачәс. Кайран Заречнайәненче ялти газопровод хывакан "ЭСКА" фирмән әсәне курчәс. Газификация кунта чәнах та әнлә фронтпа пыратә. Сетьри газпа ярассине чарса тәрас мар тесе пәр вәхәтрах Чулпан-Заречнай газопровода тәсәсә, кунта сарамсан юханшывә урлә каңарасси те кәрет. Сәк әсә "Востокмонтажгаз" АО 2-мәш СУ яшәсем пурнаҗлашрәс. Вәсене ахальтен мар әнтә шанәсә, мәншән тесен вәсем хайсене Кукәркүл, Кәчәканлә, Әлмет, Селенкәш, Зузево яләсенче лайәх енчен кәтартма әлкәрнә. Саванпа та сав кун Р.Ахмеров подрядчиксен ятәнчен маларах шантарнинне тепәр хут асәнчә: Ялавәрта пәрремәш сенкер сұтә Тутарстан Республиканин никама пәхәнманләх кунәненче - августән 30-мәшәнче сұталә!

(Вәсә 2-мәш стр.).

Тата тепәр сәнтерү

Июльн 19-мәшәнче Пятигорск хулинче Рассей Президентчән дерби - әмәртәвәсем иртни синчен пәлтернәччә әнтә. Сәк әмәртусене пирән районтан Ледокпа Эрожи рысаксем хутшәннә тата начар мар кәтартусем тунә. Сәпла, район администрацияән пусләхән Эрожи рысакә вишә тата асләрах сұлсенчи таса әратлә лашасем хушшинче 1200 метрлә дистанцире пәрремәш ыраң йышәннә. Рысак сәк хушпа 1.11.9 минутра чупса иртнә (пәтәм тәнчери класлә юланутсә - жокей М.Казангаров). Тутарстан Президентчән Ледок рысакә (юланутсә савәх - М.Казангаров) паллә жокейән Мурад Хасанович Балуровән парнинне илессинчән пунә әмәртура 2000 метра 2.02.7 минутра чупса ситсе, иккәмәш ыраң йышәннә.

Халы рысаксем Республика никама пәхәнманләх кунә тәлне Хусанта иртмелли әмәртусене хатәрленәсәсә.

"Маркетинг службин департаменчә" ООО

районти предприятисемпе организациәсене, хуәләхсене, халәхә таварсен тата запас пайсен әнлә ассортиментне, сәплах электродсем, сигаретсем, рублидсем, шивә кәленче, вәренсем, ЛБ-80 лампаәсем, әшә курткаәсем, костюмсем, шура халатсем, противогазсем, куәләхсем, К-700, МТЗ-80, тракторсен тележкисен резинисем, "Нива", "ДОН-1500" комбайнсемпе МТЗ-80, КамАЗ автомашинәсем валли чәнсем, СМД-60, СМД-14, КамАЗсем валли сывлаш филтрәсем, Т-150, ДОН-1500, КамАЗ валли су филтрәсем, МТЗ-80, А-41 тракторсем валли топливо филтрәсем, подшипниксем, ротор сәссисем тата ыттине сұтә.

Предприятиәсемпе, организациәсемпе тата хуәләхсемпе бартерпа расчәт тума пулатә, халәх вара укәллә йүнә хакпа туялма пултаратә.

Мәншур ыттусемпе сәк адреспа пәймәлпа тата шанкәравламалла: Нурлат хули, Лесоскладская урамә, 1. Телефон: 5-39-31.

"Тухәс-98" пресс-центр пәлтерет

Республикара иртнә канашпура республика Президентчә ялсенчи тавар туса илкәсенәсене хуәләсә сәмах калани сәр әсчәненәсемпе вильәх-чәрләх пәхәканәсенә шанәс паратә: каласу ялсенче пуранаканәсенә тавар сүтнәшән вәхәтлә укә тәләсә татәсси синчен те пунә пәт-ха... Кәсәлхи типнә сәнталәк условияәсенчә сәкән пек пулашу питә кирлә. Халхи вәхәтра пәр хире те тилләх уйәрмасәр хавармалла мар. Кәтнә тухәс шанәсәсә турре кәлармарә пулин те, әлә усма юрамасть, агромероприятиәсем пурте хайсен черетне кәтәсәсә. Вәсене пурнаҗлама сунтармалли-сәрмелли материалсем те, ытти те кирлә. Вәсемшән вара ял әсчәненәсем тыра, хирәсемпе фермәсен ытти продукцияәсене сұтса тунә укәсәпа тәләсәсә. Сәкна лайәх әнланса сәр әсчәненәсем халхи вәхәтра кәрхи культураәсене лайәх пуларса илесе тесе пәтәм вәйран тәрәшәсәсә. Юлашки вишә-тәватә кун хушшинчә "Рассвет", Синдряков ячәпе хисәпләненкә, Кузнецов ячәпе хисәпләненкә, Хафизов ячәпе хисәпләненкә, "Урняк", "Татарстан" хуәләхсем әнәслә вәй хунә. "Игенчә", "Тан", "Чулпан" ассоциациясенчә те пәрчәллә культураәсен сұлнә лаптәкәсем хушәннә. РСУн хушма хуәләхәненчә те кәрхи тула пуларса кәнә сәрте активләх кәтартма пуланә. Сурхи культураәсене пуларса илме пуланә хуәләхәсем те пур.

Анчах тәйрана кәрхи культураәсем акма хатәрләссинчә халләхә пысәк үсәсем тунә сисәнемәст. Тәрәс әнтә, юлашки 3-4 кура "Рассвет", "Тан" ассоциациясенчә хатәр лаптәкәсем чылай хушәннә, сәвна пула вәсенчә, сәплах "Сәнчә", "Урняк" ассоциациясенчә, сәхәр завочән хушма хуәләхәненчә паләртнә лаптәксен суррине ытла хатәрленә, "Агрохимсервисән" хушма хуәләхәненчә те тәйрана хатәрләсси темисә гектар кәна юлнә. Анчах М.Джалиль ячәпе хисәпләненкә, Синдряков ячәпе хисәпләненкә, "Заря", "Татарстан", "Чулпан" ассоциациясенчә, нефтөбәзәпа сәт-су комбинәчән хушма хуәләхәсенчә сәк әсәре чылай кая юлса пырашрәсә тата вәсенчән чылайәшәнчә суха хавәртләхә пәчәк шайра-ха. Вильәх апаңәсем хатәрләссине илсен, юлашки темисә кура пәр условияй вильәх пуәне апаң хатәрләсси пәр пентиера яхән үснә. "Заветы Ильича", "Игенчә", "Родина", Синдряков ячәпе хисәпләненкә, "Тәрнәс", "Чулпан" хуәләхәсенчә АВМ әнәслә әсләсәсә. Юлашки кунсенчә "Киклә", Мичурин ячәпе хисәпләненкә, "Рассвет", "Кондурча", "Татарстан", Кузнецов ячәпе хисәпләненкә ассоциациясенчә сәнаж хывәсси пысәк хавәртләхәпа пунә. Сәпах та М.Джалиль ячәпе хисәпләненкә, "Заветы Ильича", "Комбайн", "Урняк" ассоциациясенчә, РСУ хушма хуәләхәненчә ку әсә питә хуәлен пурнаҗлашрәсә е вәл пачах чарәннә.

Кәрхи культураәсене пухса кәртнә

Хафизов ячәпе хисәпләненкә хуәләхри Александр Донсков малтанхи пекәх районта малта пыракан комбайнерсен шутәнчә. Кәсал та хайән "ДОН" комбайнәне хире тухса, тырси әсәсем пусланнәранпа Александр Егорович 2187 центнер кәрхи ыраш тата тула сәпнә. Тыра сәпнә сәрте иккәмәш кәтарту Мансур Насыбуллинән. Тәрәшулла сәр әсчәненәсем кәрхи культураәсене вәхәтлә тата районта пәрремәшәсен шутәнчә пухса кәртнә.

С.ФАЙЗУЛЛИНА.

Малти ыраңсенчән чакмәс

Синдряков ячәпе хисәпләненкә ассоциациясенчә. Тырси хайән пәрремәш паттәрәсене паләртатә. Тырпула сәпнә сәрте "ДОН-1500" комбайнерә Павел Иванович Варламов малта пыратә. Вильәх-чәрләх әрчәтәс енәпә әсләкән механик Павел Иванов акә тәваттәмәш сезон әнтә ырма тапхәрәнчә комбайн сине куәтә, тырпула пухса кәртнә сәрте хутшәнатә тата яланах малтисен ретәнчә шут-

ланатә. Кәсал та хайән комбайнән бункерәнчән 1120 центнер ыраш пушәтнә, ку хуәләхри чи лайәх кәтарту. Тыраәсене сұлнә сәрте Андрей Валентинович Родионов малта пыратә. СК-5 комбайнпа хайән ывәләпә Николайпа вәсем 138 гектар ыраша паккуссене хывнә.

Уй-хирте әс кунсерен хәрсе пыратә, анчах пәрремәш паттәрәсем вара хайсән ыраңсенчән чакма шутламашрәсә.

Ю.ВАСИЛЬЕВ.

Хресченсен хуәләхәсенчә "Рассвет" ассоциацияәнчи Фанис Вазыхович Тухватуллин "ДОН-1500" комбайнпа смена нормине 300 процент пурнаҗласа, пурә 1118 центнер ыраш сәпнә.

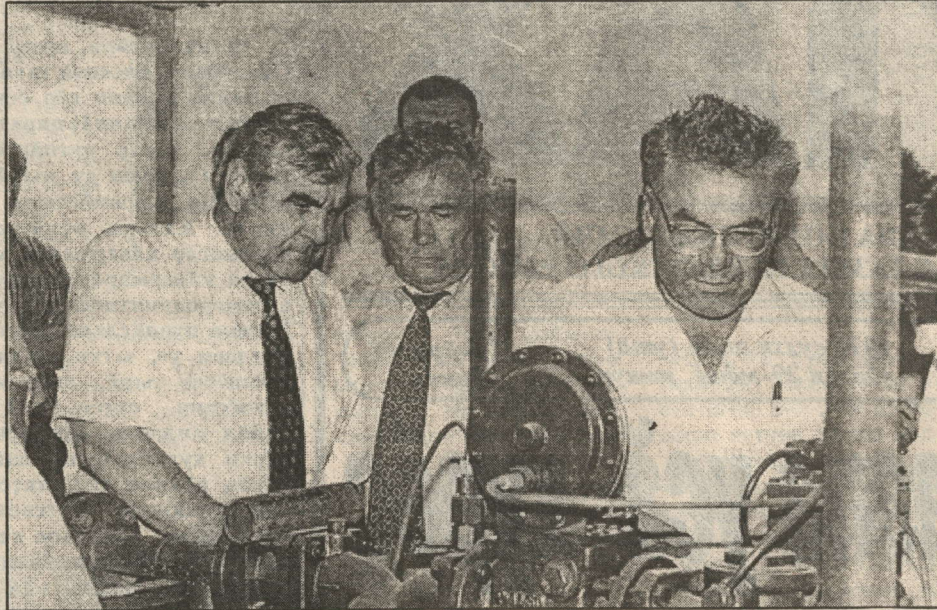
"Чулпан" хуәләхри Халим Кашафович Киямов паккуссенчи тырра сәпса смена нормине 180 процент пурнаҗлатә.

(Вёс. Пусламашё
1-меш стр.)

Районта пурте газпа усă курёс

Кукаркүл ялэнче пурнакансем варахчен кётнё сак кунсем ситинне халь те ёненсе пётереймёсчё. Сака́н пекки пулма пултарать и вара: "Востокмонтажгаз" газовикёсем А.В.Минжаев, прораб, А.Н.Краснов бригадир ертсе пынипе нимрен ёсleme тытанса уйах сурара газ панă. Са́в вăхăт хушшинче 6 километр тăршшё пайлакан сече тăсса, вёсем суртсене пăрăхсем кёртсе, 163 сурта газификациле хатёрленё, ГРП монтажланă. Хальхи вăхăтра кунта 10 семье йўнё топливăпа усă курать, 80 сурта вара паянах газ горелкисене суртатма хатёрленё. Саванна ёнсем газвиксенечун-чёрерентав тавасчё: сав кун Сагировсен семьи хайсен суртёнче пёрремёш сурта суртална ятпа ханасене сётел сине апат-симёс тата вёри икерчё хатёрлесе кётсе илчё.

Унтан семинар представительёсем хулари Киров урамне килчё. Кунта "Газпромстройгаз" Нурлатри строительствапа монтаж участокён газовикёсем Анат Нурлатран хулана сити 1200 метр тăршшё трасса тăсна, шкаф вырнастарна, вёртерсе тасатна тата Калинин урамёнчи 27 сурта монтажланă. (Киров урамё машзавода тата 2-меш СУ пăхăнса тăрат). Сапла майпа, трасса хулана Анат Нурлатпа сыхантарчё. Факела сугна хысăн Фатих Саубанович чугун сул

пурнасламалли чи кирлё ёсен списокне кёртнё. Райцентран иңе вырнасна ялсенче пурнакансем унан сак татаклă утамёсене мёнле тимлёх уйармасар хаварёс-ха?! Акă Кивё Амзя ялхалăхё те пулăха ыра ёсёмшён тав тума урама тухрё. Ял урамёсенчи газопровод трассисене районта пёрремёшсен шутёнче полиэтилен пăрăхсенчен пурнасланă пулна. Кунта "Газпромстрой" НСМУ яшёсем вай хураччё. Вёсем сакар сурта газ кёртнё ёнтё, 32-шне хатёрленё. Кăсал вара мёнпур суртсене

З.М.Минахметов. - Альметьевскри пăрăх завочёпе пёрле пăрăхсемпе тивёстерме пулăшăпăр, "Оргсинтез" урла вара - полиэтилен пăрăхсемпе. Ку пире республикара 42 пин хваттере газификацилемелли плана пурнаслама май парё.

Администраци пулăхё сак каласава пётёмлетрё: - Ытти районсем газификацилес ёсё чылай малтан тытанчёс, вёсене сямалрах пулчё. Юлашкисене укча та, пулăшу та сахалтарак лекет. Анчах та эфир алă усмастпăр. Халăх пирён политика янланса йышанчё, ёсё активлă хутшанчё. ТР Патшалăх Канашён председателё Ф.Х.Мухаметшин та пире нумай пулăшрё, эфир хамар ёсё республика ертусисем лайах хак памалла илсе пыма пултартамăр. Подрядчиксемпе эфир килёштерсе ёслетпёр, пирён тёллев пёрре. Анчах та эпё района 100 процентёпех сетри газпа сыхантарма сăмах пама васкамастăп. Трасса юханшывсем, кёперсем урла туртмалла, пёчкё ялсем те пурха. Йўнё сенкер топливăпа нурлатсем пурте телёр сул усă курма пулчёс тесен тёрёсрех пулё, эфир сак задача пурнаслама тăрăшатпăр, - терё вай.

ёмёчё. Газ сине кушни тăкаксене 5 хут чакарма май пани сичен эфир сырнăччё ёнтё. Кăсал типётмелли 4 агрегат газпа ёслё. Район ертусисем, хай коллектив ку ёнёпе пите нумай вай хунă, элеватора газ сине кусарас ыйтава "Татархлебпродукт" холдинг компани те тёп тимлёхре тытна. Кунта саплах сёнё газ оборудованиёпе ёсleme 15 сын хатёрленё. Маларах мазутпа усă курнипе хура котельнайра халь тёлёнемелле сурта та таса: хальхи вăхăтпа оборудованиленё установкан кранне пăратан сёс сенкер сурта сурталса та каят.

- Кăсал ку газпа ёслеси сине кусакан вун-

министрацийён пулăхне чун-чёрерентав тавасчё. Шăпах Ф.С.Сибатуллин пирён района газификацилес ёсё хавартларё. Ахальтен мар ёнтё яна Р.С.Ахмеров "сывăх тус тата газовик" терё. Чăнах та Арск районён ертуси пулна вăхăтрах Фатих Саубанович газификацилес ёсёре полиэтилен пăрăхсемпе усă курма пулсан, газификацишён тăрăшна, каярах Мамадăш районне ертсе пыма тытансан та, унтан ял

газпа тивёстерме сăмах парасчё - ял сынни мёнле саванмё-ха? Маршрутри юлашки ялта, Амзяра эфир семинар-канашла ва хутшаннисен шухăшёпе кăсаклантамăр. "Востокмонтажгаз" АО генеральной директорё В.В.Бартенев районта газификаци мёнле пынипе кăмалла пулни сичен пёлтерчё.

- Кăсал пирён газификаци 100 процент пурнаслама май пур, чылай йитусем хушалах ертусисенчен, сынсен-

Сакă газификаци районта пёрремёшвыранта тăракан задачасен шутёнче пулнипе телёр хут сирёплетет. Семинара хутшаннисем - подрядчиксем, газификацишён явплă специалистсем, выранти ертусёсем вёсем пурнаслакан ыра та пысак пёлтерёшлё ёс мён чухлё вай каларма хистенине телёр хут ёненсе, хайсем умёнчи задачасене пёлсе саланчёс. Семинар шăп сака́н пек тёллев

ёсченёсен поселокёнче пурнакансене, уява пуханнаскерсене, сапла пёлтерчё: "Ноябрь уйахё тёлне микрорайона пётёмпех газпа тивёстерме тăрăшăпăр". Паллах, ватă сынсен саваннипе куусул те тухрё, пулăха ахаль сынсемшён тăрăшаншан тав туса, вёсем яна сирёп сывлăх, вăрам кун-сул сунчёс.

Семинар маршрутчё аста иртсен те сынсене ашшан та тараватла кётсе илчё.

Элеваторта тырра типётес тата тасатас процесса газ сине кусарасси - кунти коллективан тахсанхи

саккармёш объект, - терёсё районти газовиксем.

Газ, газ, газ...

Ахальтен мар ёнтё эфир ун сичен сурталăкёпех калашатпăр. Августан 10-мёшеччен ку саванăс Тёрнеç ялне те ситет терёсё. "Востокмонтажгаз" 2-меш СУ рабочийёсем сапла янлантарса парасчё: Тёрнеçре 96 сурт хатёрпе пёрех, ялан тёп пайёнче - 170 сурт, апла пулсан газ хайне нумай кёттермё.

Сака́н пек майсемех Кăчаканлă ялэнче те пур. Ялта пурнакансем

вăхăтра суртанталак газё 24 суртра сунать пулсан, яна пёр тăхтаса тăмасар тата 80 сурта пама пулат. Кăчаканлă ялн ёсчен те тăрăшулла халăхё, пурё вара кунта 217 сурт, семинара хутшаннисене апат-симёсёпе кётсе илчё. Саванăспа пёрле хуйхă куусулё те пулчё: С.Нургалеева вилнё машарне асанса макарса та илчё. Яла газификацилес ёсё шăпах унан машарё пулсан пулна, мёнле саванна пулеччё вай халь!

Чăнах та ял сыннисем сак хатлăхшан пите саванасчё, сака́ншан вёсем хулапа район ад-

хушалахёпе апат-симёс Министертвинче те сак задачана малалла пурнасланă.

Саванпа та Нурлата килсен сак "социаллă революцие" вай

чен хайсенчен килет, - терё Владимир Васильевич.

- Эфир вара май пур таран пулăшăпăр, - терё ТР газификаци фончён ёс тăвакан директорё

лартначчё те.

С.ХАЙРУЛЛИНА,
Н.АЗИЗОВ
ўкерчёкёсенче: Тёрнеç ялэнчи ГРПра; газшан нурлатсем те, амзясем те саванасчё.

Куҫ хәрәтә, ала тавать

Ёҫе яланах паләртнә сул-йәрпе илсе пырасси хайён условийёсене кәларса таратать, йәркелемелли тата пурнәсламалли дисциплина ялан сирәплетме хистет.

Хальхи вәхәтра ҫав сул-йәр нефтьге газ кәларакан "Нурлатнефть" управлени коллективешән "Татнефть" акционер обществин структура подразделенийёсем пекех, нефть хакә чакнипе, финанс лару-тәрәвән йывәрләхсемне ҫыхәннә кризисран тухмалли май.

Ку тәлешше прграммәна тәплән ёҫлесе хатәрленә тата ала сирәп пурнәсләсә. ҫакна нефтьёҫсен нумаях пулмасть иртнә конференциянче, пәрремеш сур сул итоҫсене пәтәмлетессине халалланәскерте, пынә ёҫлә каласу та сирәплетрә.

Икә пинлә коллективән юлашки ултә уйәхри ёҫ результатёсем мәнле-ха?

Управлени султаләк усланнәранпа 756625 тонна нефть кәларнә, ҫав шутра нормәран ирттерсе - 9904 тонна. НГДУ ытти предпритисемпе пәрле сәр айәнчен 56907 тонна нефть кәларнә (ку вәл НГДУ кәларнин 7,5 проценчә). Управлени пәрле ёҫленипе иртнә сулхи шайран 27846 тонна ытларак нефть кәларассине тивәстернә, урәхла каласан, 102,8 процент.

Нормәпа паләртнинчен ытларак нефть кәларнипе хушма тавар продукцийә 21 миллион тенкә шутланат. Калани сүмне ҫакна та хушас килет, экономистсем шутланә тәрәх, продукци кәларса сутнин рентабеллехә 32,4 процент пулмалла, ку вәл иртнә сулхи пәрремеш сур сулән рентабеллехән 65 проценчә шутланат.

Тупәш каләпәшә чакнини пәхмасәр, банк проценчәсене тәленипе пәрлех кредитсене хушлама та май парать. Ирәклә тупәш пуласси курәнмасть. Пулсассән та, вәл кредитсене хушлама тата ҫаврәнәшри укҫана пухәнма май парә.

"Татнефть" акционер обществин структури ытти подразделенисем хушшинче пирән управленин экономика лару-тәрәвә чылай сирәп, ҫакна мәнпур коллектив тәрәшине тунә", - тесе паләртса хәварчә хайён докладәнче "Нурлатнефть"

управленин начальникә М.М.Хузин.

Хәш-пәр цехсен, службәсен, пайсен ёҫне тишкерсе тухса, докладчик хайён каләсәвән ытларак пайне пурнәсламалли задачәсене халалларә. Вёсенчен пәри-султаләкри аңасәр результатсене пәтересси. Ку вара тәкаксене чакармалли сөнә резервсем шырама хистет. "Татнефть" акционер обществинче "Нурлатнефть" управленин эксплуатаци тәкакәсем чи пәчәккә пулнине паләртма та кәмәллә. ҫав вәхәтрах хуҫасәрләх, ёҫе начар йәркелени, техникапа тата оборудованипе тухәслә уса курманни, ахаль тәни тәкакәсем тунә тәсләхсем те пуласә.

Резервсем вара пысәккисем те, пәчәккисем те пур.

ҫакән пек тәсләх. Юлашки вәхәтра скважинәсен ёҫсәр фондне чылай чакарнә.

Султаләк пусламәшәнче ку фонд 103 скважина шутланә пулсан, халь вәл 70 танлашат. Нефть кәларакан цехсенче ёҫсәр фонда тәплән ревизи тумалла тата май пур таран комплектамалла, геологипе техника мероприя-тийёсем ирттермелле. Ку тәлешше 2-мәш ЦДНГра лайәх енне улшәнусем пур, унта 6 уйәхра цех ёҫсәр таракан 11 скважина хута янә. 1-мәш ЦДНГра та ёҫлемен фонда 40 процент чакарма май пур.

НГДУ ра усласа илме йывәр запассен системине алла илес ёҫре гидродинамикәллә тата химипе физикәллә меслетсемпе аңаслә уса кураҫсә. Хальхи вәхәтра кәларнә нефчән 23 проценчә шыв ярассине йәркеленине тата нефть илессине үстерессине тивет.

Утилизаци тата сәр сийән пусәмне тытассин системине реконструкцияс тәлешше пысәк ёҫ тунә. "РЭДА" фирмән виҫә насус установкинне ырнаштарнә, Чиешнери нефтьге пуян ыранта сөнә БКНС-2 насус станцине хута янә.

Чиешнери ДНС ёҫе янә, "Хәмәшлә" ГЭНУ реконструкцияленә, ҫакә та нефть услассине лайәхлатма май пачә.

Металл-пластмасса пәрәхсемпе уса курма тытәннәранпа татәлнә, шәтнә ырансем те сахалланчә.

Конференцире каланине

пурне те хәсәтра пичетлема май сук вәт, ҫавәнпа та хәш-пәр уйрам самантсенче кәскен чарәнса тарар-ха.

Профком председателә О.Н.Лизунов хайён содокладәнче коллектив договорне пурнәсләсси мәнле пынни сүнче тәплән чарәнса тәчә. Вәл НГДУра ёҫлекенсенчен 269-шә санаторисемпе кану сурчәсенче хайсен сывләхне сирәплетни сүнчен каларә.

1-мәш ЦДНГ начальникән сүмә Р.А.Сингатуллин цех коллективә мәнле пурәнни, ёҫлени тата тәкаксене чакарас тәлешше мероприятисем мәнле пурнәсләни сүнчен пәлтерчә.

Экономика пайән начальникә Ф.Х.Зарипова ытлашши тәкакәсем сүнчен пәшәрханса каларә.

ҫакән пек форумра, ёҫ коллективән конференциянче, ёҫ сыхләвән тата хәрүшәсләх техникин хуралә сүнчен сәмах хушкатмасәр пулмасть ёнтә. Сәлтәвә те пурччә. Июнь уйәхән юлашки эрнинче НГДУра ёҫ хәрүшәсләхә тәлешше комплекслә тәрәсләв иртрә. Раҫсейри Гостехнадзорән Атәл тәрәхәнчи округи управлени, республикәри Госпознадзорән представителёсенчен таракан комисси, "Татнефть" акционер обществин яланхи комиссийә управленире ёҫе йәркеленине, правиләсене пурнәсләнине тата хәрүшәсләх техникипе ёҫ сыхләвән инструктор нормисене пурнәсләнине лайәх хак пачә. Комисси ҫаплах 1995 сулхи тәрәсләв резуль-тачәсемпе танлаштарсан, лайәх енне улшәнусем чылай пулнине паләртрә.

НГДУ начальникә М.М.Хузин тата хәрүшәсләх техники тәлешше ёҫлекен тәп инженер сүмә В.М.Коннов ку енне ытти чылай йитусем сүнче чарәнса тәчә.

Конференцире управлени мәнпур ёҫе лайәхлатма решени йышәнчә.

"Ёҫлема, нефть кәларма пәлетпәр, пурте хамәртан килет, ёҫрен куҫ хәрәт, ала тавать", - терә юлашкинчен НГДУ начальникә. Унна киләшмесәр май сук.

В.БУРАЙКИН.

Хура тинёс, паллах ёнтә, питә лайәх. "Заречнәй" лагерте канакан ачасемшән вара 40 градус ашә тәнә вәхәтра ҫарәмсанран лайәхраххи нимән те сук. Ырләх. Шыв патне каякан сукмак сипсимёс курәк айәнче, пуҫ тәрринчех хура сәмерт сүпкәмёсем ҫакәнса тарәсә. Шыва кәмелли ыранта та питә

уйрәмах цирк савәнтарнә, унччен вёсем хайсен представленине Нурлатра кәтарнә. Лагере уснә кун ачасем Тусләхән пысәк кәвайтне чәртнә, "Нептун кунә" йәркеленә. Акә ҫапла кәсәк та хаваслә пурәнәсә ачасем "Заречнәйра".

"Апатлантарас ытәва хуҫаләхпа завод пәр-пәрин

ҫарәмсанна нимәнпе те танлаштарма сук!

лайәх, меллә оборудованиленә, вәл чән-чән пляжран кая мар - вәри хайяр ура кәлине пәсертет. Хәт хайяр ашәне чаваланса кәрсә ырт, хәт хәвелпе пиҫсе хурал. Ачасене шыва кәмелли уйрам

хушшинче расчәт тумалли йәркепе татса паратпәр", - тет лагере начальникә Талгат Агзамович Мингазиев.

ҫав кун лагере госса н э п и д н а д з о р центрән специализчәсем те пынәччә,

вырән паләртнә, инсете ишсе кайма сук. Тәпне хайяр тәкнә. Анчах та кунта ертүсәсем дисциплина питә сирәп тытаҫсә: нумай вәхәт хушши шывра пулма ирәк памаҫсә. Кайран шыва кәнисене мунчана, ҫапәнма асатәсә. Кәпе-йәм типәтмелли ятарлә ыран оборудованиленә. Столовәйра вара вёсене тутлә апат кәтет.

Лагерте 130 ача канат, вёсене 9 отряда уйәрнә. Пүлёмсәнче пур сәрте те йәркеләхпе тасаләх сала-на. Ачасем кашни кун стена хәсәчә кәларасә, унта активистсене мухтанпе пәрлех наяннисене критиклема те манмаҫсә. Укерчәксен конкурсәсене ирттерәсә, юрәсемпе вайәсемсәр вара пәр кун та иртмәст. Ачасене

вёсем кунта час-часах пуласә иккен. Сирәп ыйтакан врачем те лагер ёҫлө кәмәллә пулчәс. Пәртен-пәр ситменләх вәл - чи ансат та кирлә эмел препаратёсем сүкки. Кунта ятарлә медсестра ёҫлет. Инкек сиксе тухас пулсан - ала айәнче нимәнле эмел те, спирт та пулин сук. ҫакна санитари врачәсем те паләртрәс.

Тәпрен илсен, лагерте таса, хәтлә, мәнпур йәла условийёсене туса панә. Кунта пултарулла та опытлә поварсемпе педагогсем ёҫлөсә. Ачасем те питә кәмәллә. Чәнах та ёнтә, ҫакән пек хәтләх мәнле пулнине вара завод ертүсисем сәс пәлөсә. Пирән районта сыхласа юлнә пәртен-пәр лагер малашне тә ан хупәнтарчә тесе калас килет. Канмалли кун хайсен ачисене курма пынә ашә-амәшәсем те ҫап-ла шутлаҫсә.

Нимёссен тумтирә Нурлат сүннисене те юрәхлә

Лев Толстой урамәнче япаласем, тәрәсрех каласан, гуманитарлә пуләшу сутнине пәлсен эфир тәләнчәмәр. Мәнле-ха ҫапла, такам тәлөсәр панә тумтире сутәсә. Кун сүнчен эфир тәпләнрех ыранта ытса пәлес терәмәр. Кәвакпа сәрланә хапхаран кәрсен эфир картиш тулли япаласем куртамәр, сөнә мар ёнтә паллах, анчах тәхәнма юрәхлисем: ача-пәча тумтирә, теттесем, блузкәсем, аслисем валли юбкәсем, тәрлә курткәсем, пальто, ата-пушмак, сумкәсем, ансәр чән пиҫихисем, пусма тата ытти те. Вёсем коробкәсенче ыртәтчәс, хуме айәнче те ҫакәнса тарәтчәс. Хакёсем пахаләхне кура, хаклах мар. Тәсләхрен, хәрарәм блузкисем - 8 тенкәрен тыганса 15 тенке сити, кашемир пальто 200 тенкә тарать. Ыйтнә хыҫсән эфир ҫакна пәлчәмәр: ку япаласем гуманитарлә пуләшу пулин те вёсене тәлөсе илнә иккен. "Эфир вёсене Германирен илсе килчәмәр, унта виҫепе сутәсә, - тет илемлә пиҫе. - Пирән фирма Санкт-Петербургра ырнашнә." Унан сәмахёсем тарәх, унта уса курнә япаласене сутасси йәлана кәнә, Нурлатра халләхе кун пеккине хәнәхман-ха. Суту-илү хайне

свәрлә условисәнче пынине пәхмасәр (пасарта пысәк лаптәк кирлә, тәлөсә вара сур миллион тенкә, ҫавәнпа та вёсем тәванёсем хайсен килкартишәнче сутма сәнсен, хапәлләсәх киләшнә) тавар туянакансем кунта чылай: пирән куҫ умәнчех пәр хәрарәм ача-пәча тумтирә, теттесем ... 150 тенкәлөх туянчә.

Уса курнә тумтир сутни вёсемшән тупәшлә-ши вара? Мәнпур япаласене сутса пәтереймесәр вёсем пәлмөсә-ха, мәншән тесен виҫепе илнә таварсене суйлаймастан, ҫавәнпа та ытла кивә япаласене кәларса пәрахма түр килет (шкул-интернатири ачасене вёсем кирлә те пулә ёнтә).

Гуманитарлә пуләшу - чикә леш енче пурәнәкансем типтерлә, перекетлә пулнине, шухәшлама пәлсен тем те тума пулнине кәтар-тат. Сахал тупәш илекен, нумай ачаллә сәмбесемшән ку питә меллә вәт-ха. Ёҫсәр сүнссем валли сөнә ёҫ ыранёсем. Кашни килте кирлә мар, анчах та кәларса пәрахма шел япаласем пур. Кәмәл пулсан ёҫле: пустарсине йәркеле, кайран сут. Анчах та малтан пуҫа кәрсә юлнә ёлөкхи стереотипсенчен хәтәлмалла.

Ф.ГАЛИМОВА.

Инвентаризаци ирттерәсә

Тутарстан Республикин министрсен Кабинечән Постановленийәпе киләшүллән районта виҫемеш сул ёнтә халәх пурәнәкан ырансен инвентаризаци ирттерәсә. Кәсәл сәк ёҫе икә ушкән пурнәсләт. Пәрремеш, унта "ВолгаНИИгиппозем" институтчән Тутарстанти филиалән специализчәсем кәресәсә каласә татәлнине Әлмет кустанче ёҫлет. Вёсем Кәчәкәндәра инвентаризаци ирттернә ёнтә, халь вара Кивә тата сөнә Әлмет ялөсенчи сәрсене виҫәсә. Иккәмеш ушкән - сәр ресурсәсем тата сәр реформи тәлешше ёҫлекен район комитечә сүмәнчи "Кадастройбюро" пред-

ставителёсем (ертүси Ф.Ф.Алякимов) савнашкәл ёҫе Пүлеркуләнчи кустра ирттерет. Пүлеркуләнче, ҫирәкләре инвентаризаци вәсләннә, халь вәл Чулпанта пырат. Инвентаризаци - пысәк та яваплә ёҫ, районти 84 ял 5 пин гектар ытла сәр йышәнәт. ҫак ёҫе пурнәслакансен кашни яла тәрәс виҫмелле, 1:2000 масштабәнче плана кәртмелле, ёлөкхи сведенисемпе танлаштармалла тата ҫапла майпа сәр харпәрләхә сөнә патшаләх актне хатәрлемелле. Районти сәр комитечән специализчәсем, паллах, сәрпе уса курассине те тимләх уйәрмасәр хәвармаҫсә. Пәтәмпех инвентаризаци 1998 султа вәсләнме тивәслә.

Ылтән юхам

Тәп хула таможникәсем төләнмелле пулам асарханә.

Унчән малтан төрлө пуяңлаха Раçсейрен турттарса кайна-так, халә те мән те пулин, уйрамаһ ылтән, вартән каялла турттарса кертме тарашса. Пәр эрнере кәна Мускаври аэропортсенче питә нумай ювелир изделийә туртса илнә. Армәнирен 40 япала илсе килнә, вәсем пәтәмпе 1,5 килограмма яхән тайна. Турширен вәссе килнә икә пассажирәнне вара 2 килограмма яхән ылтән япала туртса илнә.

(ЭКСТРА-ПРЕСС).

Мәнне юраймарәм-ши?

Кун қаҫ еннелле суланчә. Сад пахчинчи сәрулми сине кәпшанкәсене пәтерме имсам сапсан, кәвак төслә "Жигули" машини-не чарчә. Хәрача рай-центра сул тытна ик-кен.

Хәр Толя сүмне лар-санах унән куәсене тинкерчә, пәр вәтан-масарах, сәрланә туттисене пәркаласа, Ульяновск, Хусан тата Шупашкар хулин дискоте-кисенче пулинне кала-са пачә, хәш каччә, арсын хәрачана юратма пултарнине аңлантарма пикенчә...

"Ха, ку сәмәлттай хәрача-сәке. Тинех ман вәлтана кирлә пула сак-ланчә!" - савәнчә Толя. Машинине сәмрәк шура хурәнләх патәнче чарчә. "Тух-ха, мотор хәрчә, кәштах сивәнтер, хамәр та кәштах канар", - сәмрәк хәрән пиләкәнчен ыталаса шура хурәнләх кәрсе кайрә...

...Светлана упәшкине кәте-кәте сывәраймарә,

чәри те упәшки ыра мар ёҫпе сүренине сиснәтәрех сав...

Толя ир енне анчах таврәнчә. "Ах, Светла-

Хурән хулли

на, чунәм! Кәсал кәпшанкәсем питә нумай иккен, иртәхсех кайна, аран-аран сапса пәтертәм имсама, тәттәм пуличенех ёҫлерәм, питә ывәнтам", - аллисене сулкаласа аңлантарчә вәл арәмне.

Светланән чәри ыра мара сисрә пулин те, упәшкине хирәс нимән те каламарә. Тәпрехин-че те Толя арәмәне хәна-на кайсан йәп сичи пек, төрлә сәлтав тупса, хәнасенчен, арәмәнчен тарса шура хурәнләх васкарә...

"Вәрен мән чухлә явәнсан та - вәсә пу-латы!", теҫсә халәхра. Июль уйәхән ашә кунәнче Тольпа Свет-лана пәр яла туя каяҫсә. Кәштах хәрнә, ташланә

хыҫсән, Толя арәмне: "Хама япәх туятәп, чәре ырататә, эрехе ытларах сыпрам пулмалла, эсә юл," - тесе улталаса туй-

хуҫатә-те сүлсисенчен тасатса, иккәшне те в-а-а-ш-ш, в-а-а-ш-ш! те-миҫе хуҫтән сапса ава-нах пәсертет. "Эпә ас-пирантка, сирән сине сәхав паратәп!" - тесе хәр хурәнләх хәрнелле чупатә. "Аспирантка! Аспири-н сутакан та мар-тар-ха, пархатар-сәр, аскәнчәк, сәмрәкранах!", - кәшкә-ратә Светлана.

Толя арәмә умне кук-ленсе ларатә: "Кәсар арәм, кәсар, Светлана!" - куҫсуләнпех йәме пуҫлатә. "К а л л е - м а л л е шухәшлакан сынпа пураңичән - пәччен пураң", - тенә ваттисем. Светлана та сәплах шу-тласа илчә-тәр сав: "Сан-па пураңичән - пәччен пураңатәп, аскәнчәк, ул-тавсә!" - кәшкәратә пәтәм сассине шура хурәнләх тарәх янрат-са.

Хурәнләх ирсәр, пар-хатарсәр шухәшпа кәмелле мар сав - вәл вирлә сәмахапа та, хәйән яштака хуллипе те пәсертме пултаратә ик-кен...
И.ЯЛЛИН.

Уҫалә канашсем

Чәрә ашран ыра мар шәршә кәме тытәнсан апа пәсәрнә чух шыва пәр-икә татак йывәс кәмрәкә яра.

Апа холодильниксәр е нүхрәсәр те упрама пу-латә. Малтан апа нурә татакпа чәркәмелле, тәм савәта хумалла. Савәтне сивә шыв тултарна теҫәр савәта лартмалла. Унта 1-2 чәптәм тәвар хушмал-ла та сивә сәрте тытмалла.

Аш тутлә пиҫтәр тесен пысәк татакпа пәсәрмел-ле. Аш курәнми пуличен шыв ямалла, вәреме кәртмелле те сулама вәйсәрлатмалла. Хатәр пулич-чен кәшт кәна сиксе вәрекен шывра пәсәрмелле.

Апа пәсәрес умен чылай малтан тәварлама юра-масть, сәткенә юкса тухатә, тутләхә чакатә.

Пәвере ашалас умен 2-3 сәхетләх сәтре тытмал-ла. Апа тәварламасәр ашаламалла.

"Сосиски" кәшассие пәспа 4-5 минут пәсәрмел-ле. Шывпа пәсәрнинчен чылай тутләрах пулатә.

Пула е кайәк ашә хәрелсе пиҫтәр тесен ашалас умен вәсене татакпа шәлса типәтмелле.

Апачә тутлә пултәр!

Уяв кәмни. 200 грамм сысна сәвә, 100 грамм услам су, 2 стакан сәнах. Вәсене пәрлеш-термелле, чустана сәсәпә вакласа холо-дильнике 1 сәхетләхе лартмалла. 3 сәмарта-па 300 грамм песука

хутәштармалла. 5 кашәк хәйма, чей кашәкән вәсәпә сода хушмалла. Хатәр хутәша сивә чустана ярса тата 3 стакан сәнах илсе хытә чуста сәрмалла. Апа сурмал-ла уярмалла. Пәрин-

чен кәмпа шәлепкисем - пәр енчен лапчәтнә сәвракасәм (варрине тунисене лартмалла путәк туса, вәл лайәх сыхлантәр тесен сав вырәна тип суша йәпәтнә хут чикмелле). Шәлепкесене проти-вень сине вырнастарса духовкәна лартмалла.

Кәмпа тунисене уна-малла, вәсене тарәхла сурмалла уярса пәсәр-мелле. Пиҫсе тухнә хыҫсән сәмарта шур-рипе сәхәр песукән хутәшәпә (виҫә сәмар-та шурри пуҫне сур ста-кан песук) сәпәстәр-малла.

Сәк хутәшпах шәлеп-

кесене туни сүмне лар-тмалла. Кәмпа сәпәсәнса сивәннә хыҫсән апа илемлет-мелле. Шәлепке ашәпә тунине - ләканә сәмар-та шуррипе, шәлепки-не сиелтен - сунтарнә сәхәрпа е сәмарта шур-ри хушнә сәхәрпа ка-као ирәлчәкәпә.

"Сәпәр пәремәкә".

Сур литр кефиртан, сур литр банкипе илнә пе-сукран, 3 сәмартаран, 3 кашәк тип суран, кәшт тәвар, сода, сәнах хуҫса хытах мар чуста сәрмалла. Сәврашкә-сем касса кәларса про-тивень сине хумалла, пәсәрмелле. Пиҫсе тух-сан сиелтен сироппа тутләлантармалла. Си-ропа сәпла хатәрләсә: сур литр банкипе пе-сук илсе кәшт шыв хушмалла, сәраличчен вәретмелле. Сивәннә пәремәксене аңләрах савәта хурса сийә шу-рраличчен сироппа сик-термелле.

Пәлтерүсем

Советская урамәнчи тәватә пүләмлә хват-тере 2 тата 1 пүләмлә хваттерсемпе улаштар-ратпәр. 2-15-82 номерпе 19.00 сәхетрен тытәнса 20.00 сәхетчен шәнкәравласа пәлмел-ле.

Семсе сәтел-пукан юсатпәр. Телефон: 5-19-80.

Лайәх шайри ВА3-2103 сугәнәт. Сәнә Иг-лаеләнчи Ильшат Хусановран ыйтса пәлмел-ле. Телефон: 2-36-11.

Тасатакан сооруженисем патәнче гараж, никәслә тата материалсемлә участок сугәнәт. Телефон: 5-33-64.

Цинкланә листсем сугатпәр, пәр лисчә - 80 тенкә (түрри); хумли - 85 тенкә; 3 мм. металл - 200 тенкә. Телефонсем: 2-13-69, 2-15-89, хәтә хәш вәхәтра. Түрех түлемсәр туяна тата бартер та пула пултаратә. Лицензи Б-97 N 245697.

Хула варринче икә пүләмлә хваттер сугәнәт. Чапаев урамәнчи 9-мәш номерлә суртри 15-мәш хваттерте 19.00 сәхет хыҫсән ыйтса пәлмелле.

Южная урамәнчи 25-мәш сурт сугәнәт.

"Урал" мотоцикл сугәнәт. Холодильник-сем юсатпәр. Телефон: 5-41-19.

Кемерово облаҫәнчи Ленинск-Кузнецк ху-линчи хваттере Нурлат хулинчипе улаштар-ратпәр. Заводской тәкәрләкә, 3-3.

Сәнә Иглаеләнче 80x50x10 каләпәшлә кәшәлсем, 14 сотка сәр, кивә сурт сугатпәр. Суворов урамәнчи 105-мәш суртра Фатыма Сингатуллинран ыйтса пәлмелле.

Хваттере тара паратәп. Адрес: Заводская урамә, 26-15.

Гоголь урамәнчи 20-мәш сурт сугәнәт.

Запас пайсем валли "Москвич-412" сугатпәр, хаклә мар. К.Маркс урамә, 6-7.

Пысәк пахаләхлә сәнах сугатпәр. Хакә 85 пин тенкә. Ләсәх паратпәр. Телефон: 5-24-97.

Аксу поселокәнче сурт сугәнәт. Сад, муңча валли сәнә пура тата мәншур енчен хәтлә пәр пүләмлә хваттер сугатпәр. Адрес: Аксу поселокә, Октябрьская урамә, 31-7, хәтә хәш вәхәтра та ыйтса пәлме пулатә.

"НГДУ" ЖКХ патәнче гараж сугәнәт. Телефон: 5-19-96.

"ФИСКО" фирмән строительство материаләсене заказ панә патшаләх предприятийәсене, АО тата уйрам сынсене, сәплах Шупашкартан илсе килнә хәрлә кирпәч туянас текенсене сәк телефонсемпе шәнкәравлама ыйтатпәр: 5-20-72, 5-22-37, 2-17-53.

Димитровград хулинчи сурта Нурлатри икә пүләмлә хваттерпе улаштаратпәр. Адрес: Маяковский урамә, 31. 17 сәхет хыҫсән.

М.Б.Багрянцев врач
сынсене эрех ёҫнинчен тата табак туртиничен пәр сеансра сиплет.

Пирән патра кәна!

Сеанса пәтәмпех анонимлә ирттеретпәр. Сип-ленә чухне тәванәсем пула пултарасә. Спра-ка паратпәр. Консультаци, каласу, каярахри сәнавсем тата кодировани хыҫсәних пулашу - түлөвсәр!

Сипленә кун, эрнекун, июлән 31 тата августын 14-мәшәсенче районти культура суртәнче 14 сәхетре сыраңтару тата каласу ирттеретпәр. Лицензи МЗ РФ N00164-30, 1995 сулхи январән 16-мәшәнге панә.

Тәп редактор Р.Ф.ЗАМАЛҖЕЕВ.

Редактор Т.И.БУРАЙКИНА.

Хәсәта Тутар Республикин Инфор-маципе пичет министрствинче шута илнә.

Регистрациленә номерә 34.

Учредительсем: Нурлат районен администрацийәне редакция еҫ коллективә

Хәсәт эрнере виҫә ху-чен - юнкун, эрнекун, шәмәткун тутарла, вырәсла тата чәвашла тухатә.

ПИРӘН АДРЕС: 423000, Нурлат хули, Карл Маркс урамә, 19.

ТЕЛЕФОНСЕМ: редактор - 2-12-14, 2-22-81, редактор заместителә тата советсемпе обществәлла организацисен пурнәсән пайә - 2-10-44, редактор заместителә, яваплә секретарь - 2-18-67, редакторән вырәс дубляжә енәпә ёҫлекен заместителә - 2-14-16, редакторән чәваш дубляжә енәпә ёҫлекен заместителә - 2-10-44, ялхуҫаләх пайә, промышленность, сырусемпе массәлла еҫ пайә - 2-22-51, бухгалтери, реклама пайә тата фотокорреспондент - 2-15-63.